

HADİS

AİHL / 10.SINIF

2. SÜNNETİN KONUMU

6. Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

6. Kur’an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

6. Kur’an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

1

إِنَّ رَسُولَ اللهِ قَالَ :

« تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا: كِتَابَ اللهِ،

وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ »

Resulullah şöyle buyurmuştur:

“Size sıkı tutunduğunuz sürece yolunuzu şaşırmayacağınız iki şey bıraktım: Allah’ın Kitâb’ı ve Resulünün sünneti.”

(İmam Mâlik, Muvattâ, Kader, 3.)

6. Kur’an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

2

قَالَ عُمَرُ: أَمَا إِنَّ نَبِيَّكُمْ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ قَالَ:

« إِنَّ اللّٰهَ يَرْفَعُ بِهٰذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا، وَيَضَعُ بِهِ اٰخَرِينَ »

Ömer b. Hattâb (r.a.) dedi ki: Nebîniz (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

“Allah şu Kur’an’la (amel eden) kavimleri yükseltir, (amel etmeyen) diğerlerini de alçaltır.”

(Müslim, Müsâfirîn, 269.)

3

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

« كُلُّ أُمَّتِى يَدْخُلُونَ الجَنَّةَ اِلَّا مَنْ أَبَى، قَالُوا يَا رَسُولَ اللهِ، وَيَأْبَى؟ قَال مَنْ أَطَاعَنِى دَخَلَ الْجَنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِى فَقَدْ أَبَى »

Ebu Hüreyre’den (r.a.) nakledildiğine göre Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurmuştur:

“Ümmetimin tamamı cennete girecektir. Yüz çevirenler hariç.” Bunun üzerine oradakiler: “Ya Resulallah kim cennetten yüz çevirir ki?” diye sordular. Peygamber Efendimiz şöyle cevap verdi: *“Kim bana itaat ederse cennete girer. Kim bana karşı gelirse o yüz çevirmiştir.”*

(Buhârî, İ’tisâm, 2.)

4

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ:

« دَعُونِى مَا تَرَكْتُكُمْ، إِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِسُؤَالِهِمْ وَاخْتِلاَفِهِمْ عَلٰى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَىْءٍ فَاجْتَنِبُوهُ، وَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِأَمْرٍ فَأْتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ »

Ebu Hüreyre'nin (r.a.) bildirdiğine göre, Nebî şöyle buyurmuştur:

"Sizi bıraktığım konularda siz de beni kendi halime bırakınız. Sizden öncekilerin helak oluş sebebi, (gereksiz) soru sormaları ve peygamberlerine muhalefet etmeleridir. Size bir şeyi yasakladığımda ondan mutlaka kaçınınız; bir şeyi emrettiğimde ise gücünüzün yettiği nispette onu yerine getiriniz."

(Buhârî, İ'tisâm, 2; Ayrıca bk. Müslim, Hac, 412.)

6. Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

5

قَالَتْ عَائِشَةُ: صَنَعَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شَيْئًا فَرَخَّصَ فِيهِ، فَتَنَزَّهَ عَنْهُ قَوْمٌ، فَبَلَغَ ذٰلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَخَطَبَ فَحَمِدَ اللّٰهَ ثُمَّ قَالَ:

« مَا بَالُ أَقْوَامٍ يَتَنَزَّهُونَ عَنِ الشَّيْءِ أَصْنَعُهُ، فَوَاللّٰهِ إِنِّي لَأَعْلَمُهُمْ بِاللّٰهِ، وَأَشَدُّهُمْ لَهُ خَشْيَةً »

Aişe (r.a.) der ki: Resulullah (s.a.v.) bir iş yaptı ve yapılmasına da ruhsat verdi. Bazı kimseler ise o işi yapmaktan çekinip kaçındı. Onların bu davranışı kendisine ulaşınca Efendimiz şöyle buyurdu:

"Bazılarına ne oluyor ki, benim bizzat işlediğim (ve yapılmasına ruhsat verdiğim) bir şeyi işlemekten (hoşlanmıyor ve) çekiniyorlar. Allah'a yemin ederim ki, ben Allah'ı onlardan daha iyi bilir ve Allah'a karşı onlardan çok daha fazla korku duyarım."

(Buhârî, İ'tisâm, 5.)

6. Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

6

عَنْ أَبِى سَعِيدٍ اَلْخُدْرِيِّ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ:

« لَتَتْبَعُنَّ سَنَنَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، شِبْرًا شِبْرًا وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ، حَتّٰى لَوْ دَخَلُوا جُحْرَ ضَبٍّ تَبِعْتُمُوهُمْ قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللّٰهِ، اَلْيَهُودُ وَالنَّصَارٰى؟

قَالَ: فَمَنْ؟ »

Ebu Saîd el-Hudrî'nin (r.a.) rivayet ettiğine göre, Resulullah (s.a.v.) şöyle buyurdu:

"Muhakkak sizler, sizden önceki ümmetlerin yollarını karış karış, arşın arşın takip edeceksiniz. Hatta onlar bir keler deliğine girseler, onların peşinden gideceksiniz." Biz: "Ya Resulallah! Yahudi ve Hristiyanlara mı?" dedik. Peygamberimiz:

"Başka kim olur ki?" buyurdu.

(Buhârî, İ'tisâm, 14.)

6. Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

7

عَنِ الْمِقْدَامِ بْنِ مَعْدِى كَرِبَ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ:

« أَلَا إِنِّى أُوتِيتُ الْكِتَابَ، وَمِثْلَهُ مَعَهُ، أَلَا يُوشِكُ رَجُلٌ شَبْعَانُ عَلَى أَرِيكَتِهِ يَقُولُ عَلَيْكُمْ بِهٰذَا الْقُرْاٰنِ فَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَلَالٍ فَأَحِلُّوهُ، وَمَا وَجَدْتُمْ فِيهِ مِنْ حَرَامٍ فَحَرِّمُوهُ »

Mikdâm b. Ma'dîkerib'in (r.a.) bildirdiğine göre Resulullah şöyle buyurmuştur:

"Dikkatinizi çekerim! Bana Kitapla birlikte onun benzeri verildi. Şuna dikkat edin! Yakında rahat koltuğuna kurulmuş karnı tok bir adam şöyle diyecek: Bu Kur'an size yeter; onda neyi helal bulursanız onu helal sayın, neyi de haram bulursanız onu da haram bilin."

(Ebu Dâvûd, Sünne, 6; Ayrıca bk. Tirmizî, İlim, 10.)

BİR SAHABİ-RAVİ TANIYORUM: CÂBİR B. ABDULLAH(R.A.)

6. Kur’an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

Hicretten 16 yıl önce Medine’de doğdu.

Babası Uhud Gazvesi’nde ilk şehid düşen sahabi Abdullah b. Amr b. Harâm’dır.

Babası hayatta iken 9 kız kardeşine bakmak için savaşlara katılamamıştı. Babasının vefatından sonra Peygamber Efendimizle birlikte 19 gazvede bulundu.

İkinci Akabe Bîatı'na katılan 70 kişilik heyetin en küçük üyesiydi.

Peygamber Efendimiz Câbir’i çok severdi. Zaman zaman onu devesinin arkasına bindirir, hastalandığında ziyaretine giderdi.

Binden fazla hadis rivayet ettikleri için “müksirûn” diye anılan yedi sahabiden biri olan Câbir radıyallahu anh, mükerrerleriyle birlikte 1540 hadis rivayet etmiştir.

6. Kur'an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

AİHL /10/ HADİS

Zâtürrikâ Gazvesi'nden dönerken Efendimiz onunla sohbet etti.
Yeni evlendiğini, birçok borcu bulunduğunu öğrenince devesini kendine satmasını istedi. Uzun bir pazarlıktan sonra, Medine'ye varınca teslim etmek şartıyla Nebiyy-i Muhterem Efendimiz Câbir'den devesini satın aldı.
Câbir deveyi teslim etmek üzere getirdiğinde, Resulullah Efendimiz ona olan borcunu ödedikten sonra başka bir deveyi de kendisine hediye etti.
Efendimizin bu eşsiz yardım şekli Ashab-ı Kirâmı duygulandırdı.
Bu olay daha sonraları deve gecesi anlamında "Leyletü'l-baîr" diye anıldı.
Resul-i Kibriyâ o gece Câbir için 25 defa istiğfâr etti.

Hayatının sonlarına doğru gözlerini kaybetti ve 78 (697) yılında 94 yaşında Medine'de vefat etti.
Medine'de en son vefat eden sahabi Câbir b. Abdullah idi.

6. Kur’an ve Sünnete Bağlılık ile İlgili Hadis Metinleri

2. SÜNNETİN KONUMU

- 1. Hz. Peygamber’e (s.a.v.) Olan İhtiyaç
- 2. Sünnetin Dindeki Yeri
- 3. Hadis ve Sünnetin Bağlayıcılığı
- 4. Sünnetin Evrenselliği
- 5. Örnek Alma ve Taklit Etme Arasındaki Fark

1. Hz. Peygamber'e (s.a.v.) Olan İhtiyaç

- Peygamberlerin görevleri ve özellikleri
- Kur'an Ayetleri ışığında Peygamberimize İman, İtaat ve İttibâ
- Vahyin doğru anlaşılıp uygulanabilmesi için Peygamberimizin (s.a.v.) sünnetine duyulan ihtiyaç

2. Sünnetin Dindeki Yeri

- İslami ilimlerde ilk iki kaynak Kur'an-ı Kerim ve Sünnettir
- Kur'an-ı Kerim’deki muhkem ayetleri Sünnet teyit eder, mücmel ayetleri ise açıklar
- Peygamber Efendimiz, sadece emir ve tavsiyelerde bulunmakla yetinmemiştir.
- Rasulullah, Muâz b. Cebel’in vermiş olduğu cevaplardan hoşnut olmuştur

3. Hadis ve Sünnetin Bağlayıcılığı

- Allah'ın (c.c.) elçiliği görevinin gereği olarak Resulullah'ın (s.a.v.) yaptıkları iyi bilinmelidir.

- İslam âlimleri, Peygamber Efendimizin bütün davranışlarını mutlaka uyulması gereken, aynı derecede bağlayıcı bir sünnet olarak değerlendirmemiştir.

- Hz. Muhammed'in (s.a.v.) peygamberliğine özgü bir takım davranışlarına "hasâisu'n-nebî" denir.

4. Sünnetin Evrenselliği

- Evrensellik, bir gerçekliğin bütün zamanları, tüm coğrafyaları, milletleri, ırkları, halkları muhatap alması, bunlar arasında herhangi bir ayrım yapmamasıdır.

- Kur'an-ı Kerim eksiksiz evrensel bir kitaptır.
- Resul-i Ekrem de evrensel mesajın taşıyıcısıdır.

- Evrensel mesajlar içeren hadisler

5. Örnek Alma ve Taklit Etme Arasındaki Fark

- Örnek alma, model alınan insanla aynîlik/özdeşleşmedir
- Allah Teâlâ’nın insanlara peygamberler göndermesinin sebeplerinden biri örnek alınmaya değer şahsiyetleri belirlemek, her yönden ideal bir insan modeli göstermektir.
- Peygamber Efendimizin örnekliği için “üsve-i hasene” yani “en güzel örnek” nitelemesi yapılmıştır.
- Taklit ile örnek alma davranışını birbirinden ayırmak gerekir.

Hazırlayan
Sibel AKÇA